

Ceardlann an Spidéil: Fiche Bliain ag Fás

Breathnaíonn Gearóid Ó Murchú ar fhás agus fhorbairt Cheardlann an Spidéil thar na mblianta

Is mar gheall ar fhís a bhí ag an ealaíontóir Jesus Modia as Galicia na Spáinne, go bhfuil Cheardlann an Spidéil ann sa lá atá inniu ann. Bhí Jesus ag cur faoi sa Spidéil le tamall de bhlianta agus stiúideo ealaíona aige ar an gCnocán Glas.

Thug sé faoi deara go raibh

roinnt mhaith ceardaithe agus ealaíontóirí ag saothrú leo sa gceantar, gan aon áit cheart oibre acu, ach ag obair ó shean gharáistí nó go minic ó chisteannach an tí, agus chomh maith leis sin, nach raibh áit ar bith acu lena gcuid saothair a chur ar taispeáint.

Sé'n fís a bhí ag Jesus, ionad oibre a thógáil, áit a mbeadh na ceardaithe agus ealaíontóirí in ann oibriú ar aon láthair amháin agus comhoibriú le chéile ó thaobh margaíochta agus díolacháin.

Phléigh sé an smaoineamh le hÚdarás na Gaeltachta agus bhí an tÚdarás tógtha go maith leis. Ní raibh cúrsaí fostaíochta sa gceantar chomh bisiúil ag an am is atá anois agus bhí dóchas mór ann don lámhcheardaíocht.

Tharla go raibh gabháil talún acu ar imeall shráidbhaile an Spidéil agus ceisteanna faoi cén úsáid ar cheart a bhaint as - díreach an áit don chineál tionscnaimh a bhí ar intinn ag Modia.

Buailte le bóthar Chois Fharraige agus an trá, ag breathnú amach ar Chuan na Gaillimhe, an Bhoir-eann agus Oileáin Árann. Cá bhfaighfeá suíomh níos feiliúnaí.

Cuireadh "na tithe beaga" dhá dtógáil, coimpléacs beag aonaid ar stíl traidisiúnta deartha ag an ailtire Simon Kelly. D'aistrigh an chéad grúpa tionóntaithe isteach sa mbliain 1983. Ba é Jesus Modia féin an chéad duine istigh leis an Dánlann Cloiche Ealaíona, áit a reachtáil sé thar na blianta, taispeántais ó chuid de na healaíontóirí is clúití sa tír. Bhí Jesus ag plé le dealbhadóireacht freisin agus thraenáil sé roinnt de fhir óga an cheantair in obair chloiche.

Na ceardaithe eile a bhí ann ag an tús ná Máire Ní Thaidhg agus Lelia Ní Chathmhaoil, fiódóirí; Erica Hoadly agus Rob D'Eath, potadóirí; Susan Keogh agus Proinsias Ó Cuinneagáin cniotáilíthe; Barry Hurley, bláthcheardaíocht faoin ainm Róisín Chonamara; Gearóid agus

Jesus Modia (thuas) agus Máire Ní Thaidhg (ar dheis)

Mandy Ó Murchú, síodchlódóirí ag plé le t-léinte agus earraí Gaeilge agus Rick Epping a bhí ag déanamh agus ag deisiú boscaí ceoil.

Ceardlann An Spidéil an tainm oifigiúil a baisteadh ar an ionad ceardaíochta, ach "na tithe beaga" a bhí ag muintir na háite orthu ón tús, agus ba é an mór-dhifriocht a bhí idir an Cheardlann agus gnáth shiopaí ceardaíochta ná go bhféadfá breathnú ar na ceardaithe agus iad i mbun a gcuid oibre agus earraí a cheannach go díreach uathu féin. Chuir sé seo go mór le spéisiúlacht na Ceardlainne do chuairoteoirí agus do na daoine áitiúla.

Níos deireanaí cuireadh cúpla aonad breise leis an ionad agus chuaigh an chom-lacht seodóireachta Galway Gold chun oibre iontu seo.

Ní raibh ach rud amháin eile ag teastáil san áit anois - caifé nó bialann, áit a bhféadfadh an cuairteoir cupán tae nó caifé a ól, scíth a ligean agus cinneadh a dhéanamh ar chóir nó nár chóir an píosa speisialta ceardaíochta nó ealaíne a cheannach. Osclaíodh caifé ar an láthair thart ar 1988 agus is fíor a rá gur chuir

sé go mór le tarraingteacht na Ceardlainne. Tá an bhialann anois á rith go cumasach ag Jackie Ní Fhlatharta agus tá ard-mheas ar fud an cheantair ar an mbia bhreá fholláin a chuirtear ar fáil i mBistró Jackie.

Mí-ámharach go leor, caill-eadh Jesus Modia sa mbliain 1986 agus gan go leor de dhul chun cinn na Ceardlainne feicthe aige. Bhí gailearaí ealaíona faoi úinéirí éagsúla ar an láthair go dtí an bhliain seo caite. Tamall de bhlianta ó shin nochtadh cloch chuimneacháin do Jesus Modia taobh amuigh den áit a mbíodh An Dánlann Cloiche.

D'imigh ceardaithe eile thar na blianta agus tháinig dream nua ina n-áit, agus tá An Cheardlann fós ag tarraingt na sluaite cuairteoirí, go háirithe in ardshéasúr an tsamhraidh. Ach ní do thurasóirí amháin An Cheardlann. Is áis iontach do mhuintir an cheantair í chomh maith. Tuigeann muintir na Ceardlainne gur minic a bhíonn drogall ar mhuintir na háite bualadh isteach go dtí na haonaid éagsúla, go háirithe sa ngeimhreadh nuair a bhíonn dóirse druidte ach níl aon ghá leis seo mar go gcuirfear fáilte romhat in aon cheann de na haonaid ag am ar bith agus ní gá go mbeadh tú ag ceannacht.

Go deimhin féin, tugann go leor de mhuintir na háite antaíocht don Cheardlann agus is iomaí bronntanas Nollag agus bronntanas

pósadh a cheannaítear ann, mar go dtuigeann said go mbeidh táirge speisialta ardchaighdeán acu a bhaineann leis an gceantar.

Ar ndóigh gan Údaras na Gaeltachta ní bheadh Ceardlann an Spidéil ann ón gcéad lá agus tá tacaíocht láidir tugtha ag An Údarás do na ceardaithe thar na mblianta.

Is minic freisin ard-mholadh tugtha don suíomh as an gcaighdeán ard chothabhála a choinnítear léi, a bhuíochas sin ag dul don Údarás agus don gharraíodóir iontach atá acu, Séan Ó Flatharta.

Agus céard faoin gCeardlann sa lá atá inniu ann? Deirtear nach raibh réimse chomh leathan nó caighdeán chomh hard ceard-aíochta ar fáil sa gCeardlann is atá i láthair na huaire. Ach cé go bhfuil cúrsaí eacnamaíochta na tíre i bhfad níos fearr anois ná mar a bhí nuair a bunaíodh

Ceardlann an Spidéil, níl cúrsaí éasca ag na ceardaithe. Tá roinnt séasúir dhona turasóireachta curtha dinn againn le tamall de bhlianta, rud a d'fhág ar an ngannchuid aon dream atá ag brath go mór ar chuairteoirí. Ach chomh maith leis sin tá costais ardaithe go mór, go speisialta árachas, cíos agus pá, agus ciallaíonn seo go bhfuil sé sách deacair ag ceardaithe beaga

coinneáil ag imeacht. Cheana féin i mbliana tá fógraithe ag ceardaithe amháin go gcaithfidh sí imeacht, a bhuíochas d'ardaithe costais.

Faoi láthair tá plan á ullmhú ag comhairleoir neamhspleách d'fhorbairt na Ceardlainne mar áis thurasóireachta agus mar áis don phobal.

Le cúnamh Dé an bhliain seo chugainn feicfidh muid tús an 'fiche bliain faoi bhláth'.

Na ceardaithe atá i gCeardlann an Spidéil faoi láthair

Ealaíontóir: Geraldine O'Rourke
Déantús bodhrán agus feadóga móra: Vignoles
Seodóireacht Boinn Ceilteacha: Eric Byrne
Fíodóireacht: Máire Ní Thaidhg
An Spailpín Fánach: Gearóid Ó Murchú
Potadóireacht: Robin D'Eath
Deileadóir Adhmad: Liam O'Neill
Obair Leathair: Dave McCarthy
Déantús Coinnle: Nicholas Conway
Bialann: Bistró Jackie

mfg teo

CLÁR NÁISIÚNTA FORBARTHA TUAITHE

Tacaíocht d'fhorbairt Tuaithe

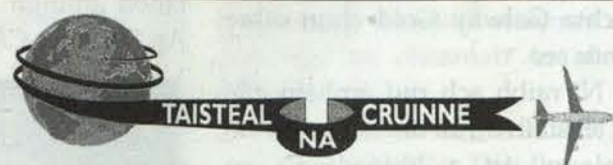
Eolas & Cúnamh ó MFG Teo:
Gearóid Ó Cosgora
Meitheal Forbartha na Gaeltachta
Oifig Chonnacht agus na Mí
Indreabhán, Co. na Gaillimhe

Fón: 091-593410
Faics: 091-593728
mfggaillimh@eircom.net

T. Ó Máille Teo

Ros Muc 091-574101

Grósaer, Crua-earraí,
Soláthraí Tógálaithe
Éadathóireacht

Taisteal na Cruinne

Aonad 4
An Spidéil
Co. na Gaillimhe

Fón: 091-553149/504997 Facs: 091-553289
www.tnc.ie
coleman@tnacws1mail.com

Seanóirí Ros Muc ar thuras lae le linn an tsamhraidh seo caite

Grianghraf: Meta Uí Mháille

